

2009

SELAS

S. Nikolakaki

[ΣΤΕΡΝΕΣ 2009]

Η εξερευνητική σπηλαιολογική αποστολή του ΣΕΛΑΣ στα Λευκά Όρη της Κρήτης, για το 2009

Αποστολή ΣΕΛΑΣ 2009 – Στέρνες, Λευκά Όρη, Κρήτη

Σκοπός Αποστολής

Η φετινή αποστολή διαφοροποιήθηκε από τις προηγούμενες ως προς τους στόχους και μερικές ακόμη λεπτομέρειες:

- ❖ Κύριο αντικείμενο ήταν το βράθρο "Στέρνες" (-463μ) στο οποίο ο ΣΕΛΑΣ έχει κατέβει το 2005 (δείτε [εδώ](#)) ενώ αρματώθηκε και πάλι η "Βομβοσπηλιά" (LA13) (-140m βάθος).
- ❖ Πραγματοποιήθηκαν διανοίξεις στο σπήλαιο Στέρνες σε σημεία που είναι επικίνδυνα για προληπτικούς λόγους (περίπτωση ατυχήματος). Πιο συγκεκριμένα έγιναν διανοίξεις στα -140, στα -240 και ελάχιστες στα -460.
- ❖ Η κατασκήνωση βάσης "μετακινήθηκε" περίπου 500 μέτρα μακρύτερα και 150μ ψηλότερα σε ένα ιδιαίτερα καλά προφυλαγμένο σημείο (από αέρα και σκόνη...) στην δεξιά πλευρά του δρόμου που πηγαίνει για τις Ρουσιές (πηγή νερού στο μονοπάτι E4 που οδηγεί στο καταφύγιο του Κατσιβέλη). Έτσι η κατασκήνωση ήταν πολύ πιο κοντά στις "Στέρνες" γεγονός που διευκόλυνε την εξερεύνηση.
- ❖ Τέλος, κατά την διάρκεια της αποστολής πραγματοποιήθηκαν σαρώσεις (με τα πόδια) της περιοχής για αναζήτηση νέων βράθρων. Τα περισσότερα σπήλαια (25) εντοπίστηκαν στις Βόρειες πλαγιές της κορυφής "Θοδωρής" ενώ τα συνολικά νέα στίγματα ανήλθαν σε 35. Έτσι, εάν προσθέσουμε και τα 9 νέα στίγματα που συνέλεξαν τα μέλη του ΣΕΛΑΣ στις αρχές του μήνα (Ιούλιος 2009, αποστολή μαζί με SUSS), **ο συνολικός αριθμός σπηλαίων τα οποία έχουν εντοπισθεί από ομάδες του ΣΕΛΑΣ στην περιοχή είναι 289**

Διαφορετικό στοιχείο της φετινής συμμετοχής ήταν η πολύ μεγάλη και καθοριστική συμμετοχή σπηλαιολόγων από τα φετινά σεμινάρια. Η αποστολή απέκτησε εντελώς διαφορετικό "χρώμα" από την παρουσία τους. Η Λιλιάννα, η Έλενα, η Βενετία και η Σάντρα έκαναν χαρτογράφηση στις Στέρνες με την υποστήριξη της Σοφίας και της Μαργαρίτας. Ο Μιχάλης και ο Λευτέρης, διακρίθηκαν στο "αθλητικό" πεδίο (αν και λίγων μηνών σπηλαιολόγοι και οι δύο). Ο πρώτος μάλιστα την τελευταία μέρα ξ' αρμάτωσε μόνος του την "Βομβοσπηλιά"... Κι ας έπαιρνε ...2 λεωφορεία για να έρθει στην κατασκήνωση!!! Τέλος, ο Βασίλης δεν άφησε κορυφή για κορυφή ψάχνοντας για σπήλαια (την Παρασκευή...)

Καθοριστική ήταν η συμμετοχή του ΣΠΟΚ (Χρύσα, Εύα, Γρηγόρης, Γιάννης και Παναγιώτης) και του ΦΟΣ (Νίκος Πάσπα!). Χωρίς τους πρώτους το αρμάτωμα θα προχώραγε με πολύ αργότερους ρυθμούς (και στα δυο σπήλαια) ενώ χωρίς τον Νίκο οι διανοίξεις δεν θα είχαν ...πρώτες ύλες!

Το σπήλαιο "Στέρνες" παρέμεινε αρματωμένο (από τα -25μ έως τον πάτο) καθώς υπάρχει ενδιαφέρον για την συνέχεια των εξερευνήσεων.

Συμμετέχοντες

Μεγάλος αριθμός συμμετοχών στην φετινή αποστολή. Τα μέλη από τρεις συλλόγους που συμμετείχαν μαζί με φίλους και συγγενείς έφτασαν συνολικά τα 23:

ΣΕΛΑΣ

Αντρέας Χριστοδούλου
Κώστας Αδαμόπουλος
Σοφία Νικολακάκη
Λευτέρης Τσελεπής
Μαργαρίτα Κανελλίδου
Μιχάλης Τσόπελας
Βασίλης Τσάλος
Σάντρα Κρυσταλλίδου
Βενετία Βενετιάδη
Έλενα Πλατυράχου
Λιλιάνα Κρυσταλλίδου
Κώστας Ιατρού
Βαγγέλης Βουρλάκης

ΣΠΟΚ

Γιάννης Σουρλατζής
Γρηγόρης Αναστασόπουλος
Χρύσα Μαυρόκωστα
Παναγιώτης Βαβύλης
Εύα Καμηλάκη
Ηλέκτρα Λαγαρίδη

ΦΟΣ

Νίκος Πασπαλιάρης

Και οι φίλοι:

Πέτρος Πασπαλιάρης, Λέανδρος ο Ολλανδός, Άλια Κάτσικα

Χρονικό της Αποστολής

Τετάρτη 29 Ιουλίου 2009

Οι προετοιμασίες στα γραφεία του ΣΕΛΑΣ πυρετώδεις. Όλοι είμαστε εκεί για τις τελευταίες λεπτομέρειες της οργάνωσης. Τα υλικά φορτώνονται στα αυτοκίνητα που θα συνοδεύσουν την αποστολή από την Αθήνα.

Σάββατο 1 Αυγούστου 2009

Ραντεβού στον Πειραιά στις 7.00 μμ. Μαζευόμαστε 12 μέλη του ΣΕΛΑΣ με τρία αυτοκίνητα και δυο μηχανές. Συμβαίνουν μερικά ευτράπελα αλλά δεν πτοούμαστε. Το εισιτήριο της Μαργαρίτας επιπλέει στο νερό και βουλιάζει σιγά σιγά. Ο λιμενικός

προλαβαίνει να το δει πριν βυθιστεί τελειώς και την αφήνει να ταξιδέψει με χαμόγελο. Αναχώρηση στις 9.00 μμ

Κυριακή 2 Αυγούστου 2009

Φτάνουμε στο λιμάνι του Ηρακλείου στις 5.30 το πρωί. Εκεί μας περιμένει η Ηλέκτρα από τον ΣΠΟΚ με ακόμη ένα αυτοκίνητο, καθώς και το νοικιασμένο μας Jimmy και είμαστε έτοιμοι για την ανάβαση.

Άφιξη στην Ανάπολη στις 13.30. Στάση για καφέ, ρακί και Σφακιανές πίττες στον φούρνο του Γιάννη Ορφανουδάκη. Εκεί λίγο αργότερα μας συναντά ο Νίκος ο οποίος με το αγροτικό του θα μας βοηθήσει στην μεταφορά. Αφού φορτώσαμε λοιπόν και το αγροτικό ξεκινάμε για την ανάβαση εκτός ασφαλτόδρομου.

Άφιξη στην θέση της κατασκήνωσης του 2006 κατά τις 15.30 (δίπλα στον Τάφκο της Λαγκωνιάς). Τελικά, επιλέγεται νέα θέση κατασκήνωσης 500 μέτρα μακρύτερα και ξεκινά η προετοιμασία εδάφους και στήσιμο των σκηनों. Αργά το βράδυ στήνεται αρχικά και η κουζίνα και ο χώρος συνεστίασης. Τότε αρχίζουν να καταφτάνουν και τα μέλη του ΣΠΟΚ, πρώτα ο Γιάννης, ο Γρηγόρης και ο Παναγιώτης και αργότερα η Χρύσα και η Εύα.

Δευτέρα 3 Αυγούστου 2009

Με το πρωινό ορίζονται και οι ομάδες με διαφορετικές αρμοδιότητες:

Μία ομάδα αναλαμβάνει το στήσιμο της κοινόχρηστης τέντας / κουζίνας, ενώ παράλληλα ξεκινούν δύο ομάδες για αρμάτωμα:

- ❖ Στέρνες μέχρι τα -170μ από το Γιάννης – Γρηγόρης – Παναγιώτης, όλοι από τον ΣΠΟΚ. (πίνακας 1 υλικά αρματώματος Στέρνες)
- ❖ Βομβοσπηλιά μέχρι τα -140μ από τη Χρύσα – Εύα (επίσης από τον ΣΠΟΚ. (πίνακας 2 υλικά αρματώματος Βομβοσπηλιά).

Οι υπόλοιποι με το που τελειώνει το στήσιμο της κατασκήνωσης ξεκινούν για μαρκάρισμα νέων σπηλαίων. Περπάτημα σε κοντινές πλαγιές από παλιά και νέα μέλη για ψαχτήρι νέων σπηλαίων. Πραγματοποιούνται και καταβάσεις σε μικρά παρακείμενα σπήλαια 604 (εξερευνήθηκε το 2006, περισσότερα στοιχεία για αυτό υπάρχουν στην έκθεση της αποστολής του 2006) και WP018 (εξερευνήθηκε τον Μάρτιο του 2005) για εκπαίδευση / υπενθύμιση τεχνικών στα νέα μέλη. Μετά από υπόδειξη του Κώστα στο 604 βρήκαμε και τις προμήθειες που είχαν αποθηκευτεί από την αποστολή του 2006.

Το βράδυ όλοι μαζί ανταλλάσσουμε τις πρώτες εμπειρίες μας τρώγοντας τα εδέσματα που ο σεφ μας Λευτέρης επιμελήθηκε με προσοχή.

Τρίτη 4 Αυγούστου 2009

Στέρνες: Η δεύτερη ομάδα αρματώματος (Κώστας – Αντρέας - Νίκος, από ΣΕΛΛΑΣ και ΦΟΣ) συνεχίζουν με διάνοιξη του στενού του «Σίσυφου» (-140 μ) και το αρμάτωμα μέχρι το -240. Ξεκινά επίσης και η διάνοιξη του στενού στα -240μ. Επίσης μία δεύτερη ομάδα αποτελούμενη από τους Μαργαρίτα, Λευτέρη, Σοφία και Μιχάλη κατεβαίνει για εγκλιματισμό στις Στέρνες (μέχρι τα -140).

Βομβοσπηλιά: Ο Γρηγόρης και ο Γιάννης (ΣΠΟΚ) ολοκληρώνουν το αρμάτωμα.

Τετάρτη 5 Αυγούστου 2009

Στέρνες: Το αρμάτωμα συνεχίζεται από τον Γιάννη και τον Παναγιώτη μέχρι τα -320μ, ενώ ακολουθούν η Χρύσα και ο Γρηγόρης μέχρι τα -390.

Παράλληλα δύο ομάδες με τα νέα μέλη ετοιμάζονται για την πρώτη τους εξόρμηση. Η ομάδα της Σοφία με την Βενετία την Λιλιάνα και τον Βασίλη ξεκινούν πρώτοι και ακολουθούν η Μαργαρίτα με την Σάντρα και την Έλενα.

Ο Λευτέρης αναλαμβάνει την ανανέωση της τροφοδοσίας μας με φαγητό και νερό και παραλαμβάνει και τον Βαγγέλη Βουρλάκη από την Ανώπολη.

Πέμπτη 6 Αυγούστου 2009

Στέρνες: Κατάβαση από τους Κώστα, Αντρέα, Βαγγέλη και Μιχάλη (όλοι ΣΕΛΑΣ) μέχρι τα -240 όπου ακολουθεί «ανελέητο» σπάσιμο στον στενό αί(περίπου επι 4 ώρες). Ως αποτέλεσμα ο μαϊανδρος των -240 είναι σημαντικά πιο ευρύχωρος στα πρώτα 6 μέτρα του. Πρόκειται για σημαντικότερη πρόοδο στην άνεση και την ασφάλεια της αποστολής. Ο Μιχάλης και ο Βαγγέλης επιστρέφουν (εγκλιματισμός) ενώ ο Κώστας και ο Ανδρέας συνεχίζουν για την ολοκλήρωση του αρματώματος από τα -390μ μέχρι τα -460μ. Παράλληλα πραγματοποιήθηκαν και οι πρώτες προσπάθειες διάνοιξης στα -460 με πολύ ικανοποιητικά ευρήματα (ο βράχος φαίνεται «εύκολος» στο «δούλεμα» με σφυρί και καλέμι. Επιστρέφοντας οι δύο τους μαζεύουν «περισσευόμενα» υλικά (δράπανο, μπαταρίες, υλικά αρματώματος κτλ). Κάποια τα καταφέρνουν μέχρι έξω ενώ κάποια άλλα τα αφήνουν στα -240μ

Παράλληλα η Λιλιάνα με τον Βασίλη με την καθοδήγηση της Σοφίας και της Μαργαρίτας ξεκινούν να χαρτογραφίσουν τα πρώτα -140μ.

Το βράδυ ξεκινούν και οι πρώτες αποχωρήσεις. Ο Νίκος (ΦΟΣ) με τον αδελφό του, Η Χρύσα και ο Παναγιώτης και η Ηλέκτρα με τον Λεάνδρο.

Παρασκευή 7 Αυγούστου 2009

Από την Παρασκευή λοιπόν ξεκινά και η διαδικασία μαζέματος όσων υλικών περισσεύουν (εκτός από το βασικό αρμάτωμα) αφού αποφασίσαμε ήδη ότι θα επιστρέψουμε σύντομα για τη συνέχιση της διάνοιξης (στους επόμενους μήνες). Ο Βαγγέλης με τον Μιχάλη μαζεύουν τα υλικά από τα -240 και πάνω.

Στην Βομβοσπηλιά κατεβαίνουν για φωτογράφιση ο Γρηγόρης με βοηθούς τον Γιάννη και τον Λευτέρη.

Στη επιφάνεια μία ομάδα αποτελούμενη από τους Κώστα, Αντρέα, Βασίλη, Λιλιάνα πραγματοποιήθηκαν σαρώσεις (με τα πόδια) της περιοχής για αναζήτηση νέων βαράθρων. Τα περισσότερα σπήλαια (25) εντοπίστηκαν στις Βόρειες πλαγιές της κορυφής "Θοδωρής". Εκτιμώνται ότι δύο από αυτά έχουν βάθος -50 και -60μ αντίστοιχα. Στην συγκεκριμένη περιοχή δεν υπάρχουν στίγματα από καμία προηγούμενη αποστολή. Η «συγκομιδή» αυτή ανέβασε στο τέλος της αποστολής τα στίγματα νέων σπηλαίων σε 44 (για το 2009) ενώ ο συνολικός αριθμός σπηλαίων που έχει εντοπίσει ο ΣΕΛΑΣ στην περιοχή είναι πλέον 289!

Κατά την διάρκεια της σάρωσης χαρτογραφήθηκαν 2 μικρά οριζόντια σπήλαια.

Οι αποχωρήσεις συνεχίζονται με τα κορίτσια μας Λιλιάνα, Βενετία και Έλενα.

Σάββατο 8 Αυγούστου 2009

Το Σάββατο το πρόγραμμα είναι πιο χαλαρό. Ο Μιχάλης αρματώνει το μικρό βάραθρο δίπλα στην κατασκήνωση (το spit που υπήρχε στην είσοδο το είχε τοποθετήσει ο Πήτερ Σταυρόπουλος το 2005..)

Η ημέρα συνεχίζεται με επίσκεψη στη Βομβοσπηλιά από την Μαργαρίτα, Σοφία. Το απόγευμα ο Γιάννης ξαρματώνει τα πρώτα -25 μ στις Στέρνες και μαζί με τον Κώστα και τη Σοφία σαρώνουν το διάσελο μεταξύ Στερνών και Βομβοσπηλιάς και καταγράφουν ακόμα 9 στίγματα. Τέλος, ο Μιχάλης ξαρματώνει σόλο !!! (υπό το ... «άγρυπνο» βλέμμα του Κώστα και του Ανδρέα από την είσοδο...) την Βομβοσπηλιά!

Τώρα ήρθε η ώρα να αποχωρήσουν η Μαργαρίτα με τον Λευτέρη, τη Λιλιάννα, τον Βασίλη και τον Βαγγέλη

Κυριακή 9 Αυγούστου

Η μέρα της επιστροφής έφτασε. Αφού μαζέψαμε τα προσωπικά πράγματα μας ξεκινήσαμε για το «ξαρμάτωμα» της κεντρικής κατασκήνωσης. Τα φαγητά που περίσσεψαν καταγράφηκαν και τακτοποιήθηκαν σε μια μικρή σπηλιά πίσω από τη χιονούρα της κατασκήνωσης και θα μας περιμένουν για το επόμενο ραντεβού μας στις Στέρνες.

Η επιστροφή με βαριά καρδιά αλλά έχουμε ανανεώσει το ραντεβού μας. Μια βουτιά στην παραλία του Ίλιγκα δίπλα από τα Σφακιά πριν την άφιξη μας στη Σούδα και την επιβίβαση μας στο καράβι για τον Πειραιά.